

**Колос І.В.,**  
*к.е.н, доцент, САР,*  
*доцент кафедри обліку і аудиту*  
*Національний університет харчових технологій*

**Веремчук Л.С.,**  
*студентка спеціальності 071 «Облік і оподаткування»*  
*Національний університет харчових технологій*

## **ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Виклики сьогодення вимагають від вітчизняних суб'єктів господарювання здійснювати соціально відповідальну політику з орієнтацією на сталий економічний розвиток. Для ефективного управління підприємством необхідним є формування раціональної системи інформаційного забезпечення, що сприяє обґрунтованому ухваленню економічних і управлінських рішень. Недостатність кількісно-фінансових показників спричиняє необхідність пошуку інноваційних підходів, що дозволять промисловим підприємствам сформувати соціальну звітність з фокусуванням на розкриття інформації за економічною, соціальною, екологічною та правовою складовими функціонування. Саме завдання обґрунтування економічних і управлінських рішень з орієнтацією на подолання кризової ситуації визначає перспективність дослідження з позиції соціальної звітності як складника інформаційного забезпечення антикризового управління підприємством.

За результатами огляду літератури встановлено, що соціальна звітність підприємства як складник нефінансової звітності підприємства містить сукупність даних, що відображає середовище існування, принципи та методи співпраці з групами впливу, результати діяльності в економічній, соціальній та екологічній сфері життя суспільства [1, с. 4]. Соціальна звітність передбачає симбіоз фінансових і нефінансових даних в єдиній моделі з орієнтацією на посилення її транспарентності і верифікованості, забезпеченості своєчасного

виконання зобов'язань перед стейкхолдерами. Показники соціальної відповідальності розкриваються у соціальній звітності відповідно до SA 8000 «Social Accountability» і AA 1000 (Account Ability 1000), як складники звітності зі сталого розвитку з урахуванням Global reporting initiative (GRI), як компоненти інтегрованої звітності за Integrated Reporting (IR).

Спільнотою Соціально відповідальний бізнес [2] визнано готовність вітчизняних підприємств складати інтегровану звітність за такими категоріями:

– Категорія 1. Великий український бізнес з досвідом нефінансової звітності й зі стратегією соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) на етапі розвитку;

– Категорія 2. Великий український бізнес без досвіду нефінансової звітності та стратегією СВБ на етапі становлення або відсутньою стратегією СВБ;

– Категорія 3. Іноземні компанії з стратегією СВБ на етапі розвитку із певним досвідом нефінансової звітності по діяльності в Україні;

– Категорія 4. Іноземні компанії без стратегії СВБ в Україні і без досвіду нефінансової звітності по діяльності в Україні.

Так, як представник Категорії 1 серед підприємств харчового сектору економіки України випускає соціальну звітність ПрАТ «Оболонь», що підтверджує його готовність розкривати результати досягнення взятих соціальних зобов'язань і соціальної відповідальності перед державою, суспільством та зацікавленими сторонами. З 2013 р. дані розкриваються внутрішнім (акціонери й інвестори, співробітники, партнери) і зовнішнім (органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські організації, споживачі, ЗМІ, міжнародні організації, фінансові і кредитні організації, жителі регіонів, в яких знаходяться підприємства) зацікавленим сторонам відповідно до Карти корпоративної соціальної відповідальності корпорації «Оболонь» [3] за такими розділами: (1) Економічний вплив – забезпечення робочих місць, національне виробництво, експорт продукції, сплата податків; (2) Екологічна безпека – екологічні інвестиції, оптимізація використання ресурсів, зменшення

впливу компанії на довкілля; (3) Умови праці – високі соціальні стандарти, гідна оплата праці, навчання і розвиток персоналу, стандартизована система охорони праці і безпеки персоналу, працевлаштування інвалідів; (4) Соціальні інвестиції – освітні проекти, допомога соціально незахищеним верствам населення, сприяння відродженню духовності й історико-культурної спадщини, розвиток спорту.

В умовах турбулентності й невизначеності та ризику суб'єктам господарювання необхідно вміло адаптуватися до змін на мікро- і макрорівнях, а також своєчасно запобігати проявам негативних чинників. Саме це забезпечується через систему антикризового менеджменту. В цьому аспекті варто наголосити на важливості соціальної звітності для формування управлінських заходів в подолання нетипових і складних ситуацій з орієнтацією на стабілізацію економічного розвитку і досягнення бажаного рівня результатів функціонування.

Таким чином, за результатами дослідження доведено необхідність формування соціальної звітності з орієнтацією на ухвалення виважених раціональних управлінських рішень з фокусуванням на подолання кризових ситуацій / мінімізацію негативних впливів, що сприятиме посиленню антикризового менеджменту сучасного підприємства.

### **Список використаних джерел**

1. Агавердієва Х.Ф. Соціальна відповідальність недержавних пенсійних фондів в умовах реформування пенсійної системи: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.07 / Х.Ф. Агавердієва. – Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 20 с.

2. Інтегрована звітність [Електронний ресурс]: Аналітичний огляд // Спільнота СВБ. – Липень 2013. – Режим доступу: \www/URL: [http://www.svb.org.ua/sites/default/files/csr\\_ukraine\\_white\\_paper\\_2013\\_july\\_integrated\\_reporting.pdf](http://www.svb.org.ua/sites/default/files/csr_ukraine_white_paper_2013_july_integrated_reporting.pdf).

3. Офіційний сайт ПАТ «Оболонь» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/URL: <http://www.obolon.ua>.